

[Indenrigs- og boligministeren.]

mindelige byggeri, og derved fordyres det. Det, som efter min mening er det afgørende ved selvbyggeriet, er, at selvbyggerens arbejdskraft anerkendes efter byggestøtteloven som hans egenkapital i huset. Det er det, der er det værdifulde i den nuværende situation, fordi det betyder, at folk, som ikke ejer så meget, at de er i stand til at indskyde penge eller have nogle sidste penge i huset, folk, som kun ejer deres næver og deres arbejdsvilje, har en mulighed for at få en bolig. Derfor tillægger jeg det meget stor betydning, at der nu går ligesom en forøget interesse for selvbyggeri over landet. Denne forøgede interesse for selvbyggeri falder på et tidspunkt, da vi tør regne med at have arbejdskraft til rådighed for byggeriet i rigeligere mængde, end vi har haft før. Deraf ser man, at det altså ikke har været arbejdskraftproblemet, der har været afgørende for, om folk har villet tage selvbyggertanken op eller ej. De allerstørste vanskeligheder med at få gennemført selvbyggeri i større omfang i årene umiddelbart op til denne dato skyldtes mange forskellige ting. Måske skyldtes det, at folk havde lettere ved at spare de penge sammen, som skulle til for at optræde som bygherrer på normal vis. Med den stærke stigning, der har fundet sted i byggeomkostningerne, er det, at ens egen arbejdskraft godtages som indskud, en meget, meget betydelig faktor, og derfor ser man interessen vokse for selvbyggeri.

Det er rigtigt, at der er mange kommuner, som har været meget skeptiske overfor selvbyggeriet, og i boligministeriets æra har der været en hel del forhandlinger før min tid med kommuner, som havde vist en åbenbar uvilje overfor tanken om at acceptere et selvbyggerprojekt.

I øjeblikket er jeg interesseret i at prøve selvbyggeri, hvor der bygges kolonivis, men naturligvis er det ikke afgørende, om man kan få et byggeri, der er organiseret således, at flere huse under eet bygges af selvbyggere; det er klart, at tanken er lige så betydningsfuld i det enkeltstående tilfælde.

Så vil jeg gerne sige en ting, som det ligger mig lidt på sinde at få sagt. Jeg tror, det skal siges mange gange, før man kan blive enig om det; man stejler måske i begyndelsen over det. Jeg tror, at vi har meget

svært ved at indstille os på at bygge med egentlig lette konstruktioner. Jeg tror, at en virkelig billiggørelse af husene og langt enklere krav, hvad arbejdskraft angår, ville kunne opnås, hvis man byggede af billigere og mere moderne materialer, end man gør. Nu påstår jeg ikke, at vi skal til at bo i glashuse, men jeg havde forleden den oplevelse at se et glashus. Det er noget af det enkleste, der kan præsteres. Tre lag glas indfattet i ganske almindelige trærammer, enkle konstruktioner, der er lige til at spy ud på maskinsnedkeriet, ingen grundudgravning, men varmelegemer indlagt i gulvene. Det er en tanke, vi utvivlsomt ville gøre oprør imod, fordi vi har en ganske bestemt boligvaner, men der er ingen tvivl om, at hvis den knappe tid og den i bygge- og boligpolitisk henseende triste tid kunne føre til, at man gav sig til at bygge enklere, end man hidtil har gjort, så ville — det er også et problem om finansieringsforhold; realkreditte er jo i høj grad real, den indlader sig ikke på at belåne noget, som den ikke er sikker på skal stå gennem lang tid — man være i stand til at hjælpe den tanke, som det ærede medlem har rejst i sin forespørgsel, betydeligt frem.

Dermed tror jeg, at jeg har givet udtryk for min interesse for den sag, som det ærede medlems forespørgsel har rejst.

Ordføreren for forespørgerne (Kjeldgaard Iversen): Jeg vil meget gerne takke for ministerens velvillige indstilling og lige konstatere, at den højtærede minister ikke gik ind på detaljer i problemet, fordi det, som ministeren rigtigt siger, er et meget, meget vidtrækkende problem med mange detailspørgsmål.

Jeg har selv søgt at sætte mig ind i alle de hindringer, der lægges for byggeriet på dette område, og jeg er klar over, at det er en meget indviklet opgave at sætte sig ind i alle de bestemmelser, man må tage hensyn til, når man planlægger og påbegynder byggeri.

Nu var ministeren selv inde på tanken om, at vi herhjemme antagelig stiller altfor store krav til vore boliger med hensyn til kvalitet, og i den forbindelse vil jeg gerne sige, at det ser ud for mig, som om det er det offentlige, der stiller de største krav, de krav, der er vanskeligst at opfylde, navnlig under de nuværende forhold. De